

Říjen

10. prosince 2004 Petr Sokol

Triumf v krajských volbách

ODS v prvním listopadovém víkendu obhájila po čtyřech letech vítězství v krajských volbách. Kandidáti občanských demokratů získali celostátně 36 procent hlasů a překonali zisk z roku 2000. ODS překonala i zisk měřený krajskými prvenstvími. Zatímco před čtyřmi lety vyhrála v sedmi krajích, tentokrát ve 12. Prvenství jí uniklo pouze v Jihomoravském kraji, kde ji zhruba o jedno procento předstihli lidovci.

Drtivá výhra ODS v senátních volbách

Kandidáti ODS dosáhli zatím rekordního vítězství v historii senátních voleb. Již v prvním kole získal senátorský mandát primátor Plzně Šneberger, když ve volebním obvodu Plzeň jih drtivě porazil mimo jiné ministryni zdravotnictví v nové Grossově vládě Miladu Emmerovou z ČSSD. Jeho úspěch v prvním kole ale nebyl vůbec ojedinělý. Do druhého kola postoupilo dalších 25 kandidátů občanských demokratů. Jediným obvodem, kde kandidát ODS vypadl již v prvním kole, se stal obvod tvořený Třineckem a Těšínskem. Hned třem kandidátům největší pravice strany chybělo jen několik málo procent k dosažení padesátiprocentní většiny již v prvním kole senátních voleb.

Drtivý úspěch občanští demokraté zopakovali i v druhém, rozhodujícím kole voleb. Zvítězili v 17 obvodech.

Senátorský klub ODS bude i nadále největším. Nově ho bude tvořit 37 senátorů, z nichž 36 bylo zvoleno na kandidátce ODS a jeden je bývalým senátorem Unie svobody. Tímto novým členem klubu se stal krátce po volbách senátor za Prostějovsko Robert Kolář. Bývalý poslanec ODS a pozdější místopředseda Unie svobody je nyní bez stranické příslušnosti. Počet senátorů v klubu překonal zatím nejlepší výsledek z voleb v roce 1996, kdy strana získala 32 mandátů.

Senátorský klub ODS má vzhledem k pozici největšího klubu velkou šanci obsadit znovu po 4 letech post předsedy senátu. Klub na tuto funkci nominoval 23. listopadu dosavadního prvního místopředsedu horní komory parlamentu Přemysla Sobotku z Liberce. Klub si činí nárok i na pozici jednoho ze čtyř místopředsedů.

ODS pro Barrosa

Klub poslanců ODS v EP konstatoval 18. listopadu, že předseda EK José Barroso má i pro druhé projednávání složení nové Evropské komise nadále důvěru poslaneckého klubu ODS v EP. Proto hlasování klubu ODS o nové Evropské komisi bylo především vyjádřením podpory J. Barrosovi a v žádném případě nebude vyjádřením podpory některým zkompromitovaným či nekompetentním členům komise, za něž nesou odpovědnost vlády, které je nominovaly. K případu navrženého maďarského komisaře Kovacse, který má za sebou výraznou kariéru za maďarského komunistického režimu, klub také konstatoval s lítostí a nesouhlasem, že právě ve dnech 15. výročí pádu komunismu v Evropě přestává být dřívější kariéra v aparátu bývalých komunistických režimů překážkou k další kariéře v evropských institucích.

Nominační sněmy

Po pražském regionálním sněmu, který proběhl již v říjnu, se naplno rozběhl kolotoč nominačních sněmů před prosincovým volebním kongresem ODS. Už proběhlé regionální sněmy potvrdily velmi silnou pozici Mirka Topolánka, když ho všechny podpořily jako kandidáta na předsedu ODS. V případě dalších nominací již panovaly mezi dosud konanými regionálními sněmy značné rozdíly. Některé nominovaly na funkci prvního místopředsedy pražského primátora Pavla Béma, jiné žádné usnesení týkající se prvního místopředsedy nepřijaly.

Na sněmu plzeňského kraje získali nadpoloviční podporu dva kandidáti na místopředsedy, Ivan Langer a Miroslava Němcová. O funkci místopředsedy se kromě jmenovaných ucházejí ještě poslanci

Oldřich Vojř a Martin Říman, dosavadní místopředseda strany Petr Nečas a středočeský hejtman Petr Bendl. V případě posledně jmenovaného se hovoří i o možné kandidatuře na místo prvního místopředsedy ODS.

První krajské koalice

Ve většině krajů již proběhla koaliční jednání o sestavení krajských rad. Nejasný výsledek zatím mají jen v Ústeckém kraji, kde vítězná ODS může vládnout sama, ale nabízí určitou spolupráci ČSSD. Sociální demokraté ale stále váhají, zda nabídku přijmout.

V největším počtu krajů bude koaličním partnerem občanských demokratů KDU-ČSL. S lidovci bude ODS řídit Olomoucký, Plzeňský, Moravskoslezský a Jihomoravský kraj. Na Jižní Moravě povede ale koalici vzhledem k volebnímu výsledku lidovecký hejtman. V Jihočeském kraji uzavřela ODS koalici s lidovci, ale společně nabídli jedno místo v radě i Sdružení nezávislých SNK. Ve Středočeském kraji bude hlavním partnerem v krajské radě také KDU-ČSL, ale v rámci Koalice pro Středočeský kraj, ve které se lidovci spojili s Uníí svobody a nestraníky. Středočeskou krajskou koalici doplní ještě zastupitelé zvolení na kandidátce SNK-ED. Podobná je konstelace v Pardubickém kraji, kde ODS bude vládnout s Koalicí pro Pardubický kraj, kterou vytvořily stejné politické síly jako zmíněnou Koalicí pro Středočeský kraj.

Na Vysočině se vítěz voleb dohodl s lidovci a SNK.

V Karlovarském kraji byla vytvořena kolice ODS s ČSSD a KDU-ČSL. Lidovci ji ale později odmítli, protože podle sjednané dohody neměli mít zastoupení v krajské radě. Koalice ODS a sociálních demokratů bude řídit také Liberecký kraj, ve kterém lidovci nemají zastoupení v krajském zastupitelstvu.

V Královéhradeckém kraji lidovci trvali na kolici všech nekomunistických stran a výsledkem je koalice ODS se Sdružením nezávislých SNK.

Široká koalice ODS-lidovci-sociální demokraté bude vládnout ve Zlínském kraji.